

PIJ XI. SOCIALNI KNEZ MIRU

Papež Pij XI. je mrtev. Mrtva pa niso njegova dela. On je odšel k Bogu po plačilo za svojo zvestobo. Po dolgi dobi krmarjenja Petrovega čolna skozi razburkano morje viharjih borb življenja narodov, v kateri se je z veliko ljubeznijo prizadeval, da bi jim ohranil srečo miru, je šel sam v večna prebivališča Kneza miru. Verjemo, da v občestvu svetnikov, v povezanosti zmagoslavne z vojskujočo se Cerkvijo, nadaljuje pred božjim prestolom svoje poslanstvo na zemlji in prosi blagoslova svojim zemskim prizadevanjem. Njega, ki vsaki človeški stvari daje rast in edino trajen uspeh. Njegova dela zato živijo. Njegova prizadevanja niso mrtva, njegovi ideali z njegovim odhodom od nas niso obledeli.

Prav ob Pijevem slovesu nam v mogočni svetlobi stopa pred duhovne oči njegov nadsvetki pojav, ki v svojstvu božjega namestnika prinaša v najbolj razrvano in duhovno razdrapano dobo evangelij uravnoteženja, strnjenja, edinosti, sloge in miru.

Kakor Božji Pastir sam ni gradil človeške sreče na zunanem videzu in je zato svojim vernikom prinesel mir, ki ga svet ne more dati, tako je tudi vse ogromno delo pokojnega svetega očeta za srečo človeštva in za njegov mir slonelo na nepremakljivih temeljih večnih božjih zakonov.

V tem pravcu je veliki duhovnik in ribič Kristusov vrgel mreže na globoko. Mir in sloga in sreča naro-

dov in poedincev se ne da zasidrati s papirnatimi pogodbami, ne s kakimi oportunističnimi mednarodnimi ustanovami, ne s kopo paragrafov, pa tudi ne s silo pesti in z rožljanjem orožja. Razdvojenega človeka in razprto človeštvo je treba navrniti nazaj k božjim globinam in k njegovim večnim zakonom. V njih edino je možna ustvaritev harmonije na brezbožnih razvalinah razprtih duš in razdvojenih narodov.

Tako je pokojni cerkveni knez za utrditev božjih temeljev kot nosilec harmonije človeškega življenja in vseh njegovih medsebojnih odnosov zamislil Katoliško akcijo. Proti vsemu nerazumevanju jo je vzdržal in propagiral, dokler med katoličani ni vstala zavest, da smo vsi živi udje skrivnostnega telesa Kristusovega, vsi pozvani, da delamo za skupne cilje Kraljestva božjega in njegovega miru na zemlji.

Tako je gradil večne duhovne temelje za mir v srcih poedincev in za sožitje narodov.

Na teh duhovnih temeljih pa je tudi za časovne prilike po zgledu svojih velikih predhodnikov, zlasti Leona XIII., dal katoličanom in vsemu svetu praktične smernice, kako je treba v narodih samih in v svetu med razdvojene interese narodov in stanov upostaviti soglasje. Kakor ni sreče poedincev in stanov brez neke splošne sreče in pravično urejenega blagostanja, tako tudi ni urejene družbe brez urejenih odnosov med poedinci in stanov.

Nasproti evangeliju razrednega sovraštva, nasproti nasilju pesti, nasproti krivici brezbožnega kapitalizma, nasproti svet uničujočim orkanom socialnih revolucij, je prikazal nov družabni red, stanovsko urejene družbe in pozval ves svet, da dela za njegovo uresničenje.

Tako je nastala njegova brezdvomno najvažnejša okrožnica »Quadragesimo anno« in razgibala ustvarjajoče duhove sveta na delo za socialni mir in slogo neposredno med stanov, posredno med narodi sveta.

Ne da se več utajiti njen silen vpliv na celoten sodoben družaben razvoj. Ni mogoče zadosti visoko ceniti neizmernega dobička, ki ga ta socialna okrožnica prinaša vsemu človeštvu.

Mi si ob tej priliki ne moremo kaj, da ne bi poudarili, da se smatramo srečne, da smo v naši zemlji uprav mi prvi stvarno razumeli to socialno okrožnico miru in sloge in začeli borbo za njeno zmago med našim narodom.

Pred velikim pokojnikom se tako naš pokret, ki ga je on duhovno ustvaril, klanja v sinovskem spoštovanju in verje v njegovo veliko poslanstvo, verje v njegovo zmago, verje v osebni in socialni mir, verje v mir Kristusov na zemlji.

Papeža Pija XI. ni več med živimi. Živi pa med nami njegov duh, njegova občestvena ljubezen, njegovo prizadevanje za utrditev večnih božjih temeljev življenju poedincev in sožitju narodov. V nas vseh je njegov duh živ in vodi našo dejavnost. Oče vseh kristjanov pa je odšel po zaslužen plačilo k Očetu vsega človeštva. Kdo more dvomiti, da je bilo svidenje pristrčno, plačilo veliko za njegova velika dela po volji božji.

Škodljivci vinogradništva

V nove dni

Ako hočemo, da uspeva vinska trta, jo je treba braniti pred raznimi zajedalci, ki se zajedajo v njen organizem in jo uničujejo. Zato rabimo različna sredstva in pripomočke, da jo branimo in ozdravimo. Je pa še druga vrsta škodljivcev in to so malomarni vinogradniki, ter nepravilno obravnavani in brezvestni delavci, ki obdelujejo vinograde, oziroma jih uničujejo.

Mogoče se zdi ta beseda komu pretrda, ali žalibog je resnična. Od uspevanja vinske trte je odvisen obstoj vinogradništva in tudi viničarjev. Slovenskih gorci si brez vinske trte ne moremo misliti. Zato moramo vsem zajedalcem napovedati boj ter jih odpraviti.

VINOGRADI SE BODO KMALU POŽIVELI.

Prihaja čas, ko se spet začne delo v vinogradih. Prvo delo je rez v vinogradu. Koliko škode se naredi pri tem delu, ako je to delo nepravilno izvršeno! Največ se tukaj greši v kmečkih vinogradih, predvsem pri takih vinogradnikih, ki nimajo niti pojma, kako se to delo pravilno izvrši, ter naroči svojemu viničarju, naj obreže trto tako, da bo čimbolj rodila. Ako se to ponavlja leto za leto in se poleg tega še vse nadaljnje delo površno vrši, je vinograd v par letih uničen in ni čuda potem, ako vinogradi ne donosajo več tiste rodovitnosti, ker so izčrpane iz njega vse življenjske moči. Zato je v takih slučajih dolžnost vseh viničarjev, da tako delo opravijo po svoji vesti, vestno in pravilno. Naših viničarjev tako ni potrebno učiti, kako se to delo vrši, toda mlajše delovne moči je pa treba prej in temeljito poučiti ter jih pri delu skrbno nadzorovati, jim tudi ne braniti, da se udeležijo kakega strokovnega tečaja, kjer se mladina vsaj teoretično pouči o važnosti tega dela. Seveda ne pomaga vse znanje in tečajni nič, če gospodar tega ne upošteva. Največ pa naredi škode seveda tak človek, ki ni tega nikdar delal a vendar ga je vinogradnik najel v službo kot viničarja. Toda o tem pozneje.

KAKO SE NAJ DELA?

Drugo važno spomladansko delo je globoko kopanje vinogradov, kjer se morajo skrbno odrezati vse vodene koreninice, ter trsje zravnati v pravilno lego. To delo je najvažnejše in vendar se tukaj največ greši z nepravilnim in površnim delom. Pri večini predvsem kmečkih vinogradnikov je navada, da se vsako delo čim prej izvrši. Kako se to delo izvrši ni važno, glavno je, da je delo hitro dovršeno in stroški za delavce čim manjši. Delavci, ki to delo opravljajo in že vedo kaka naveda je pri tem gospodarju, napravijo pri delu več škode kot korist. V naglici izsekavajo in pomandraj trsje, korenine ne odrežejo, ker ni časa. So vinogradniki, ki natočijo vrč s pijačo, ga postavijo kje na koncu vinograda z besedami: »Kdor bo prej na vrhu, prej bo pil.« Potem se začne »dirka«. Delavci nekoliko iz potrebe in tudi iz požrešnosti izrabijo vse telesne sile, da dosežejo cilj — vrč s pijačo, ter tako ustrezajo vinogradniku, ki jim je obljubil »likof«, ako bodo do večera gotovi. Kako je opravljena vinska trta, si pri taki »dirki« lahko predstavljamo. Posledice so, da začne vinograd pešati, po drugi strani pa se veča brezposelnost med viničarji, ki v par dneh opravijo vsa dela in so potem cele tedne brez službe.

Še en slučaj. Nekí vinogradnik je pri izplačevanju kopačev prakticiral tako. Ko-

pač, ki je celi dan bil vedno najprvi, je prejel zvečer 10 Din kot plačilo, naslednji 9 Din, najzadnji pa 6 Din in vem sigurno, da je ta zadnji delal najboljše, ter z lju-beznijo pravilno osnažil in okopal vsak trs, kar ga je seveda zamudilo, da ni mogel tekmovali z onim, ki je delal površno.

Ali je to strokovno pravilno obdelovanje vinogradnikov? Ali moremo od takih slabo in nepravilno obdelanih vinogradov pričakovati, da nam rodijo žlahtno vinski kapljo? Iz navedenih slučajev je razvidno, da sta škodljivca vinogradništva oba: vinogradnik in delavec, predvsem prvi, ker je drugega tako vzgojil oziroma ga omamila alkoholom. Jasno je, da delavec pri težkem in napornem delu nujno potrebuje okrepitev pijače, da ga krepi, toda da bi bil alkohol priganjač pri delu, alkoholik pa bil priznan za boljšega delavca od treznega in zmerne, ki vestno vrši svojo službo in delo, moramo to edinole obsoditi. Alkohol tudi posredno zmanjšuje stroške za delo, ter s tem uničuje vinograde, na drugi strani pa veča brezposelnost, ki jo čutijo predvsem slabotne ženske, ki ne pijejo, ter se takega dela ne morejo udeleževati. Zato smatramo alkohol kot škodljiv za rentabilnost vinogradov, ki odločilno vpliva tudi na mezde viničarjev, kakor na obstoj predvsem kmečkemu vinogradništvu.

STROKOVNO ZNANJE JE POTREBNO.

Zadnje čase pa se je začel pojavljati še drug škodljivec, ki je še mnogo nevarnejši. Že od nekdaj so bili in bodo najboljše obdelovalci vinogradov poklicni viničarji, kot samouki od roda do roda. V zadnjem času pa so predvsem v okolici industrijskih krajev začeli siliti v viničarije razni nepoklicni ljudje iz raznih strok, iščejo začasno streho in zaposlitve, dokler se jim spet ne ponudi prilika, da dobe delo v svoji stroki. Ti o pravilnem obdelovanju vinogradov nimajo niti pojma. Toda vendar jih vinogradniki najemajo v službo v viničarije kot »najemnike«, ki take službe sprejemajo pod vsakimi pogoji, saj vedo, da je to le začasno. Vinogradniki jih najemajo predvsem zato, da se izognejo določilom uredbe viničarskega reda. Taki začasni viničarji silno škodujejo viničarskemu stanu, predvsem pa vinogradom, ker to niso obdelovalci vinogradov, ampak uničevalci.

ZA ZAŠČITO KVALIFICIRANIH MOČI.

Tukaj bo treba napraviti red. Kakor Vinarsko društvo tako tudi strokovna organizacija viničarjev je že zahtevala, da se izda uredba o strokovni usposobljenosti.

sti, čemur se pa ni ugodilo, ker se je odgovorilo, da je to itak povdarjeno že v uredbi o viničarskem redu, po kateri ne bi smel dobiti nihče viničarske knjižice, ki nima »izkaza« o strokovni usposobljenosti, da res zna strokovno opravljati vinogradniška dela. Nikjer pa ni navedeno, da vinogradnik ne sme drugega najeti v službo kot takega, ki je na podlagi tega izkaza dobil od občine viničarsko knjižico. Zato se doslej ni izvajalo ne eno ne drugo, kar je v največjo škodo vinogradništvu samemu, ker se je najemalo v delo nepravilno obdelovane moči.

Od sedaj naprej bo pa še v tem oziru slabše. Kakor slišimo, se bodo morale zamenjati vse poselske, delavske in tudi viničarske službene knjižice za »poslovne knjižice«, ki bodo za delavce in nameščence vseh strok enake. Gotovo bo tudi opisan v tej knjižici poklic (stroka). Ta poklic bi moral na vsak način tudi dokazati z nekakim »izkazom« o strokovni usposobljenosti in tukaj bo potrebna posebna uredba, — kljub temu da je navedena že v uredbi o viničarskem redu — ki bo določila pri delodajalcu, da je tista oseba, ki želi službo viničarjev, res za ta poklic sposobna, ker drugače bomo imeli vse to, kar ne rabijo po tovarnah in drugih poklicih, naseljeno po viničarskih kočah, ki bodo prave viničarje in vinogradnike uničili, ne zato, ker je tukaj dober zaslužek, ampak zato, ker je danes v splošnem že naziranje, da kdor ne najde boljše zaposlitve nikjer, temu ne preostane drugo kot viničarski stan. Temu poklicni viničarji, ki so že stoletja tukaj kot pionirji slov. vinogradništva, odločno protestiramo in bodo nove poslovne knjižice še poslabšale položaj viničarjev ter na drugi strani silno škodovali vinogradništvu, ki bolj kot kdaj prej nujno zahteva vestnega in intenzivnega obdelovanja.

POTREBUJEMO ZAŠČITO S STRANI OBLASTI.

Zato je važno, da se od strani oblasti stori vse, da se zaščiti kvalifikacije poklicnih viničarjev, ter se strogo zasleduje vsako zlorabljanje, nudi se naj tudi dovolj možnosti za strokovno znanje, ker s tem se tudi obvaruje vinogradništvo občutne škode, ki nastaja vsled nepravilnega obdelovanja. Obstoj in sloves slovenskih gorci moramo ohraniti na vsak način, tisti gorci, ki so nam dale življenje in nam dajejo četudi grenek kruh. V teh naših gorcih je vsa naša ljubezen, kot da bi bile naše. Z gorico se veselimo in jo objokujemo, zato bodimo njeni čuvarji.

Prinašamo članek tov. Franca Kralja, bivšega preds. stavbinec JSZ in tajnika kršč. delavske mladine (JSZ), ki zopet jasno kaže miselnost v vrstah JSZ, katerega je vodstvo na zadnji seji za njegovo zdravo mnenje in hotenje tako lepo po »demokratsko« pokopalo.

Živimo v težkih, nemirnih dneh. Narodni zrejo z obupom v bodočnost. Med te narode spada tudi naš mali slovenski narod. Nič ne vemo, kaj nam prinese prihodnost. Zavedamo pa se, ako je generacija, ki trenutno vodi narodovo usodo, življenjskim prilikam in problemom dorasla, tedaj se temu narodu ni treba bati ničesar. Vsi mi, ki se preživljamo z delom svojih rok, občutimo vso težo današnjega stanja. S svojimi očmi gledamo bedni položaj slovenskega delavstva že 20 let. Kako, to vidimo in občutimo sami. Zato mislimo, da je treba napraviti konec takim razmeram.

Da se to izvede, je potrebno, da vsi spoznajo, da je dosedanja pot delavstva pogubonosa. Treba je, da uvidijo, da je za dosego življenjskih interesov našega delavca nujno, da se naše sorodne delavske organizacije združijo in tako korakajo rami ob rami z drugimi stanovi do uresničenja delavskih zahtev. Zavedati se moramo, da bi se s sporazumom ustvarila močna fronta vernega slovenskega delavstva, ki bi se prvič po obstoju države uveljavila in prišla do svojih upravičenih zahtev. Če se bodo nekateri pri JSZ še nadalje upirali tej zamisli, naj računajo, da jim bo preostanek njihovega delavstva pokazal hrbet za vedno. Da naš delavec še danes nima dostojnega življenja, da je še danes moderni suženj, je v največji meri krivo to, da se da še danes naše delavstvo farbat od raznih rdečih demagogov, ki našemu poštenemu in globoko vernemu delavstvu slikajo sijajno proletarsko življenje boljševikov Rusije, Španije, Francije itd. Na drugi strani pa mu ti delavski voditelji skušajo pogaziti v prah vsa poštena čustva in vero v res prave voditelje, ki delijo z narodom dobro in slabo. Slovensko delavstvo ne da se od teh lažnih voditeljev farbat, več ne verjemi lažnih sladkim besedam njihovega časopisja, temveč odprši oči in spoznal boš, od kod prihaja strup, ki zastruplja poštena srca. Stopi v krog svojih sodelavcev, ki na osnovi lastnega spoznanja gradijo skupno z drugimi stanovi močan in trden temelj, na katerem bo verna slovenska skupnost čvrsto stala in kljubovala vsem viharjem današnjih dni. Pošteno katoliško delavstvo, ki si še ob strani, ne odlašaj, skupaj z vami, ob vas, v nove dni.

Delavstvo in pobijanje šušmarstva v stavbni stroki

POSLEDICE ŠUŠMARSTVA

a) Za legalnega obrtnika: zmanjšanje možnosti polne zaposlitve kljub plačevanju vseh državnih, banovinskih in občinskih dajatev.

b) Za delavstvo: izguba pravic in naslova socialnega zavarovanja, ker šušmar običajno:

1) izigra bolniško blagajno ter ne prijavljuje delavca v zavarovanje, vsled česar trpi delavec zlasti pri brezposelnem in starostnem zavarovanju;

2) ne plača dajatev iz naslova § 219 obrtnega zakona, dalje ne plača odpovednega roka in čisto krši celo obstoječe minimalne mezde, da med kolektivne pogodbe sploh ne omenjamo.

c) Za socialne institucije:

1) izguba prispevkov za razna zavarovanja z istočasno obveznostjo dajatev v slučaju bolezni in nezgod;

2) večji riziko za nezdodnje dajatve, ker šušmar ne posveča take pažnje varnostnim napravam.

c) Za državne oblasti (finančne in politične):

1) Izpad na davkih, dokladah in taksah, katerim se šušmar izogne;

2) nepovoljne kritike od strani legalnih obrtnikov, vsled česar trpi ugled oblasti.

UKREPI ZA POBIJANJE ŠUŠMARSTVA

Delavske strokovne organizacije se strinjajo s tem, da se izda končnoveljavno poseben zakon o pobijanju šušmarstva z upoštevanjem predlogov, ki so jih že opetovano stavila prizadeta delodajalska združenja.

S tem zakonom se mora preprečiti zloraba § 47 obrtnega zakona, ukiniti izvrševanje obrtnih in gradbenih del od strani javnih edinic ter predvideti obvezno razpisovanje vseh javnih del.

Istočasno mora ta zakon predvideti obvezno kontrolo nad izvajanjem obstoječe socialne zakonodaje s primernimi kazenskimi sankcijami po upravnih oblasteh I. stopnje, za kar naj se osnujejo pri sreskih načelnstvih posebne »Inspekcije« o iz-

vajanju predpisov socialne in obrtne zakonodaje.

BREZPOSELNOST TER PRENIZKE DELAVSKE MEZDE

Najbolj radikalen ukrep za pobijanje šušmarstva je preskrba zaposlitve množic ob primernih mezdah ne samo z izvajanjem obsežnih javnih del, marveč tudi s podpiranjem privatne iniciative pri zgradbi domače industrije.

Neobhodno potrebna je končno nujna spopolnitev obstoječega brezposelnega zavarovanja, ki mora zagarantirati delavcu brez izjeme zadostno podporo v času, ko zanj ni dela ter istočasno nuditi podporo v času, ko zanj ni dela ter istočasno nuditi podporo tudi obrtniku, ako ostane brez zaposlitve.

Službene objave glav. odbora Jugosl. delav. zveze (Jugorasa)

Vodja pokreta g. ministrski predsednik Dragiša Cvetković bo v bodoče podpisoval vso pošto glavnega odbora; odobrila bo tudi sam delovanje organizacij in potrjevala novoizvoljene uprave sekcij in podružnic. Čeprav obremenjen z državnimi in drugimi posli, je sprejel še to breme željo, da ostane v čim ožji zvezi s članstvom in organizacijami.

Dr. Djordje Pešić suspendiran in razrešen vseh dolžnosti v pokretu.

Izvršilni odbor je na svoji seji, kateri je predsedoval sam vodja pokreta min. predsednik g. Dragiša Cvetković, odstavil in razrešil vseh dolžnosti v pokretu Dr. D. Pešića.

Peter Andjelić izključen iz Jugorasa.

Po sklepu seje izvršilnega odbora Jugorasa je za vedno izključen Peter Andjelić in to zaradi nerednega poslovanja z denarjem. O tem se obveščajo člani in organizacije Jugorasa, da Andjelića, ako bi se kjerkoli pojavil v imenu pokreta, takoj predajo policijski oblasti.

Sestanki in zborovanja

V SOBOTO, DNE 18. II. 1939:
LJUBLJANA, USNJARJI: občni zbor ob 1/26. uri zvečer v gostilni Pečar, Ljubljana - Moste.

V NEDELJO, DNE 19. II. 1939:
STAVBINCI, LJUBLJANA: občni zbor ob 1/210 uri dopoldne v mali dvorani Delavske zbornice.

PTUJ: občni zbor ob 1/210 uri dopoldne v gostilni Peserl.

VELENJE: občni zbor ob 1/29 uri dopoldne v Prosvetnem domu.

TOPOLSICA: občni zbor ob 2. uri dopoldne v gasilskem domu.

SV. KRIŽ NAD JESENICAMI: občni zbor ob 10. uri dopoldne v šoli pri Sv. Križu.

DRAŽGOŠE: občni zbor ob 9. uri dopoldne v Gospod. zadrugi na Česnjici.

NOVO MESTO: članski sestanek ob 10 uri dopoldne v Rokodelskem domu.

ŠKOFJA LOKA: članski sestanek ob 1/29. dopoldne v Prosvetnem domu.

V PONEDELJEK, DNE 20. II. 1939:

LJUBLJANA, ORGANIZACIJA SPLOŠNIH STROK: občni zbor ob 8. uri zvečer v mali dvorani Delavske zbornice.

V TOREK, DNE 21. II. 1939:

LJUBLJANA, GLEDALSKI DELAVCI: občni zbor ob 12. uri, opoldne v ljubljanski operi.

Naša borba - naša rast

Ustanovni občni zbor v Kočevju

V nedeljo, 12. t. m. smo imeli pri nas ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število delavstva, tako, da to nismo niti pričakovali.

V imenu centrale je govoril in delavstvu obrazložil pomen in namen naše nove organizacije tov. Luzar iz Ljubljane; o potrebi po tej organizaciji pa nam je v svojih izklesanih besedah govoril urednik Kočevskega »Slovenca« g. Radešček, kateri je tudi prečital pozdravni dopis, ki ga je poslal na ta občni zbor g. župnik in banški svetnik g. Skulj iz Dolenje vasi. O marksizmu, ki je prav v Kočevju do pred kratkim še bil na višku, pa je govoril tukajšnji g. kaplan, ki se za organizacijo zelo zanima.

Želja po tej organizaciji je že stara in so delavci prav radi tega toliko bolj zadovoljni in naravnost ponosni ter se smatrajo za srečne, da bodo vendar enkrat mogli priti do svojih pravic in to potom organizacije, ki stoji na temelju resnice in pravice.

Sklep občnega zbora je bil, kar si je nadel novoizvoljeni odbor tudi za posebno nalogo, da privede slehernega delavca v Kočevju v vrste naše delavske strokovne in katoliške organizacije Zveze združenih delavcev.

Sv. Križ nad Jesenicami

Občni zbor naše krajevne organizacije se vrši v nedeljo, dne 19. II. 1939 ob 10. uri dopoldne v šoli pri Sv. Križu. Udeležba obvezna za vse člane!

Gledališki delavci

Končno smo se tudi delavci ljubljanske opere in drame vzdramili in sklenili, da si postavimo čvrsto organizacijo, ki bo branila naše delavske interese. Zbrali smo se v sredo dne 15. II. v prostorih opere pod vodstvom tov. Cesarja. Našega sestanka se je udeležil tudi predsednik združenja gledaliških igralcev g. Drenovec, ki nam je v lepo zasnovanem govoru dal pogum in dokazoval nujno potrebo, da se tudi gledališki delavci organiziramo. Za njim je govoril kot zastopnik centrale tov. Breznik. Obrazložil nam je pomen strokovne organizacije in načela ZZZD ter sporazum, ki je bil sklenjen med ZZZD in Jugoratom. Tako smo prišli do prepričanja, da se moramo kot en mož okleniti naše slovensko-narodne strok. organizacije ZZZD, ki nam bo priborila boljši košček kruha.

Občni zbor naše skupine se vrši v torek dne 21. II. 1939 ob 12. opoldne v prostorih ljubljanske opere. Vse naše tovariše in tovarišice iz opere in drame pozivamo, da se občnega zbora v interesu naše boljše bodočnosti sigurno udeležijo.

Novo mesto

Naša krajevna organizacija ZZZD sklicuje za nedeljo dne 19. II. 1939 članski sestanek, katerega se naj vsi tovariši udeležijo. Na sestanku, ki se vrši ob 10. dopoldne v Rokodelskem domu, pride tudi zastopnik centrale.

Občni zbor na Breznici

1. letni občni zbor je za nami. Udeležba prijateljev in somišljenikov našega pokreta ter članov naše podružnice je bila povoljna, a bila bi lahko in morala biti — boljša. Vsi veste, da taka organizacija kot smo mi potrebuje in zahteva delavnih in zavednih članov. Čakajo nas še velike naloge; mogoče bomo v kratkem mi in samo mi nosilci in borci delavskega pokreta in delavskih pravic v Sloveniji. Smo slovenska organizacija, ker ne pustimo v naše vrste gnilobo tujega židovskega marksizma, smo narodna organizacija, ker delamo z narodom za narod, smo katoliška, ker priznavamo Božjo pravico za vse, tistemu, ki dela in tistemu, ki delo daje, smo dalje enotna strokovna delavska organizacija, ki se bori za delavstvo ne z temo demagogije ampak z lučjo pravičnosti.

Poročila odbora predsednika, tajnika, blagajnika so bila soglasno sprejeta in odobrena, kakor je bila tudi sprejeta soglasno razrešnica, ki sta jo predlagala tov. v nadzorstvu. — Zanimivim strokovnim izvajanjem zastopnika centrale tov. Gasarja so vsi člani sledili z veliko pozornostjo in razumevanjem ter s prepričanjem, da so minuli časi, ko je bilo težko in ne baš prijetno biti pri ZZZD organiziran, ampak, da bo to kmalu članom v čast in ponos.

Izvoljeni je bil sledeči odbor: predsednik Anderle Karol, podpredsednik Kajdič Tomaž, tajnik Andrejčič O. blagajnik Mežek Franc, gospodar Jelen Ciril; nadzorstvo Robič Alojz, Mulej Franc in Zupan Ivan.

Sprejet je bil nadalje poslovnik za podporni in brezposelni sklad ZZZD na Breznici. Prispevek znaša mesečno 5.— Din in je obvezen za vse člane. Dajatve v slučaju bolezni ali brezposelnosti znašajo po 6 mesečnih plačanih prispevkih po 10 Din na dan in to skozi 4 tedne do 5ih let vplačevanja, a od 5ih do 10ih let vplačevanja 7 tednov. Poslovnik je vsakemu na pogled v pisarni ZZZD na Breznici. Prepričani smo, da se bodo člani zavedali koristi tega podpornega sklada, ki je bil ustvarjen v interesu njih samih. Podporni sklad je ustvarjen tudi za odsek uslužbenecv KDE. — Natančneje si bomo ogledali določbe in točke sklada v enem prihodnjem dopisu v Sloven. delavcu.

Novo izvoljeni odbor si je nadel nalogo, da s podvojeno močjo zastavi vse svoje sile za napredek strokovn. katoliške podružnice na Breznici.

Škofja Loka

Nimamo v programu prerokanja z »Delavsko pravico«, našim bivšim glasilom, katero veseli naš petojanuarski odskok, češ, pa smo se jih znebili! Nas pa to ne veseli, kadar nastane potreba, da se tovariška sloga lomi, ali kadar mora biti operacija iz bolnega tovarištva ali celo ločitev. To ni veselo, pravim, tudi za nas — naj rečemo bivše delavske tovariše, sicer bi to še bolj hrupno s harmoniko na čelu praznovali.

Vemo pa, da Vaši izlivi na zelene v januarju 1939 ne bodo pozabljeni, kakor niso bile pozabljene večerne urice v štrajkovnem hotelčku pred tremi leti. Vemo tudi razne zanimivosti kako ste obračunali sotovariše, ki so vam premalo »štehtali«. Rabili ste v svoji gajbi »cajzeljceve«, ki naj bi Vam peli in vabili na li-mance.

Znali ste, a zdaj znamo tudi mi, da ne bomo hodili po Vaših stopinjah z zavzanimi očmi.

Prizadevali si bomo, da ne bomo samo »borci na papirju«. S tem pa ne zapišemo, da so v Šeširjevi tovarni vsi JSZ slabi. Pač pa precej JSZ lahko na boljšo pot privede novi vojskovodja, ker je pred leti še sam vzgledno po dobri poti hodil.

Mi, kar nas je pod zeleno vejo, nele tovariško, ampak bratsko lepo složimo in se zadovoljno počutimo. Zato nam nikar zameriti, kadar se vam izpred oči izmikamo in v zadovoljnem razpoloženju uživamo zlato svobodo. Prazno delo je to vaše hudo-vanje in izzivanje; ako vam je vse drugo pošlo, kar dajte nas v delavsko »butico«.

Mi gremo preko tega naprej, kdor je z nami, je naš, kdor se boji vaših groženj in hrupa smešenja, izzivanja in škode, naj gre kamor ga vlečejo pete. Ne podiramo, ne vsiljujemo in ne puhamo kot maček, ampak gradimo po načrtu. Naš sklep je neomahljiv. Zato naše delo ne bo slabo. Bodočnost bo pokazala, kako prav smo imeli in kako prav razumeli.

Mislinsko delavstvo v borbi za svoje pravice

Le redko se najde kakšen članek v »Slovenskem delavcu« iz naše lepe doline. Vendar pa nismo prav nič zaostali v primeru z drugimi podružnicami. Le žal, da smo ostali za enkrat brez kolektivne pogodbe, katero delodajalec noče podpisati.

Komaj smo bili brez kolektivne pogodbe, že so se začele pojavljati iz pisarne kuverte vseh barv, v katerih nam podjetje odpoveduje povišek plače, ki smo si ga priborili 13. decembra na drugi poravnalni razpravi na Okrajnem načelstvu v Slovenjgradu.

Delavstvo, ki je 100% organizirano v ZZZD, zaupa v centralo in se s tega stališča ne pomakne, dokler se ne podpiše nova kolektivna pogodba. Kakor smo 100% organizirani in zavedni, ravno tako hočemo in moramo doseči naše pravice, katere nam v resnici privadajo.

Iskreno pozdravljamo vse tovariše in sosedne krajevne organizacije.

Naš ustanovni občni zbor v Trzinu

Ob vstopu v Trzin človek takoj opazi, da je nedelja 12. febr. bila delavska nedelja. Vse plakate in vabila so zasenčili veliki lepaki, ki so tržiško delavstvo usnjane »Runo« »Pekove« čevljarje in »Glanc-manove« tekstilce vabili na ustanovni občni zbor krajevne skupine ZZZD v Trzinu.

Iz nekdanj mogočne tržiške skupine JSZ, ki je bila barometer organizacijske delavnosti in njenih uspehov in porazov, zato JSZ, je nastala po dolgem notranjem vrenju po prizadevanju njenih najboljših, da so ta krenila ponovno na čista Krekova pota proč od vsakega ljubimkanja z ljudsko frontaškimi idejami, nova močna in

enotna skupina, katoliške in slovenske delavske organizacije ZZZD.

Prostori Rokodelskega doma so bili polni. Mlad fant je sedel poleg preizkušenega strokovničarja in med vsemi sta bila, ki sta zborovanju povdarka dala, duhovni svetnik g. župnik Vovk in delavski župan g. Majeršič. Centralo ZZZD je zastopal tov. Pirih, ki je podal izčrpno poročilo o ZZZD od njene ustanovitve, ko so jo imeli za enodnevnicu pa do danes ko predstavlja močno organizirano armado. ZZZD je znala vsem duhovnim prvinam dati življenje — organizacijsko obliko in zato zmaga. Tudi tržiško delavstvo je zajel ta duhovni val, ki je nujno vodil do preloma z generalnim štabom JSZ, ki je hotela v zadnjih letih obleči slovenskega delavca v drugačno duhovno obleko, kakor pa je tista, ki ji jo je dal mojster dr. Janez Ev. Krek.

Formalni prelom z JSZ je tržiško delavstvo napravilo 12. febr., ko je ustanovilo novo krajevno organizacijo ZZZD, ki je znala duhovno dediščino Janeza Ev. Kreka zonet obnoviti. Izvolil se je odbor iz strokovno preizkušenih tovarišev, ki jamčijo za najlepši razvoj te nove krajevne skupine.

Ob koncu tega lepega zborovanja sta podala leve in bodrilne besede tudi duhovni svetnik župnik g. Vovk in župan g. Majeršič, ki sta oba močno podčrtavala dejstvo, da je nova organizacija čisto katoliška in slovenska ter daleč od vsake razredno bojne tendence in dela na vzajemnosti vseh stanov kakor je začrtano v socialnih okrožnicah papežev.

Ljubljanski stavbinci JSZ gredo v ZZZD

»Delavska pravica« je poročala, da so delegati delavstva JSZ na plenarni seji enodušno odbili predlog za združitve, katero sta zagovarjala le strok. tajnika Peter Lombardo in Jože Grošelj ter neka zaupnica iz tovarne »Štora« v Št. Vidu nad Ljubljano.

Sedaj pa prihaja na dan resnica, kako so beli generalčki skušali svoje ovčice zavrteti in onemogočiti, da bi tudi delavstvo JSZ prišlo do izraza. Zavlekli so svoje govorance v nedoglednost, tako da so mnogi delegati spreviedli, da gre za dobro aranžirano komedijo, ki mora priti do onega rezultata, katerega želijo beli voditelji in njih politično vodstvo. Glede plenarne seje so sicer uspeli, ali so pri tem pozabili, da se dejstvo ne da za vedno skrivati.

Ta dejstva pa obstojajo v tem, da članstvo JSZ res želi združitve vsega slovenskega katoliškega delavstva, ali to svojo željo na plenarni seji JSZ ni moglo izraziti. Voditelji JSZ so pač mislili eno, dogaja pa se drugo: Delavstvo vstvarja enotno strokovno gibanje preko glav voditeljev in prestopa v ZZZD.

JSZ je imela v Ljubljani močno skupino stavbincev, ki na plenarni seji JSZ niso prišli do izraza. V nedeljo dne 29. I. 1939 so imeli ti stavbinci svoj občni zbor. Da res želijo združitve, dokazuje zapisnik tega občnega zbora, ki se glasi:

ZAPISNIK

I. rednega občnega zbora Strokovne skupine gradbenih delavcev JSZ v Ljubljani. ki se je vršil dne 29. I. 1939 ob 1/2 10 uri dopoldne v prostorih centrale JSZ v palači Delavske zbornice. Ob prisotnosti velikega števila članstva, zastopnika oblasti in zastopnika centrale tov. Ogrina otvoril občni zbor predsednik tov. Zrimšek, pozdravlja vse navzoče in poda predsedniško poročilo. Nato poroča tov. tajnik. Za tem sledita poročili tov. blagajnika in nadzornega odbora.

Po poročilih, katera so bila sprejeta z odobravanjem na znanje, prevzame besedo najstarejši tovariš skupine Jesenovec, kateri se odločno postavlja na stališče, da je v interesu delavstva, da se vsi spori med JSZ in ZZZD čim preje poravnajo in, da se čim prej stopi v stike s predstavniki ZZZD radi končnoveljavne ureditve skupnega združenja. V dolgem govoru analizira trenja med imenovanimi organizacijami, ki so celotnemu delavstvu v kvar. Pravi, da za posamezne užaljene samoljubne osebnosti ne more in ne sme trpeti članstvo. Zaključuje s tem, da se to vprašanje čimprej povoljno uredi. Občni zbor soglasno odobri izjavo tovariša Jesenovca, ki nato izjavi dobro poznavajočo poslovosti, karakter in skrb za delavstvo poedinih tovarišev in si kot najstarejši član skupine dovoli predlagati sledeče tovariše v novi odbor, za katerega je prepričan, da bo vedno in povsod deloval za interese delavstva.

V odbor predlaga sledeče tovariše:

predsednik: Kralj Franc, Draga 37, podpredsed.: Zrimšek Mihael, Orle 25,

Delovanje ZZZD v Kranju

Dosedanje delovanje strokovnih organizacij pokaže jasno sliko. V nasprotnih organizacijah goje v glavnem skrb, kako zapreti delavstvu oči, da ne bi uživalo dobrot, ki so mu bile dane v zadnjih treh letih. Koliko hrupa so naredili nasprotniki radi Uredbe o minimalnih plačah!

Tudi mi se strinjamo, da so res prenižke. V podjetjih, kjer je delavstvo v večini organizirano v ZZZD, je naša prva skrb; da se pobrigamo za točno izvajanje obstoječe socialne zakonodaje. Nikdar ne obljublamo delavcem nemogočih stvari in ravno radi tega raste naša ZZZD in pridobiva ugled. Tako je naše delovanje. Edino tako je prav.

Nasprotniki pa kritizirajo socialno zakonodajo in delajo delavstvu nemogoče obljube. Najboljši dokaz za te trditve je boj proti uredbi o minimalnih mezdah. Za delavstvo, za najbolj revne, ki bi mu bilo veliko pomagano z izvajanjem uredbe, nočejo zahtevati to, kar mu gre, ker bi potem morali prenehati z vpitjem, da za Gorenjsko ta uredba ne pride v poštev. Lahko trdimo, da je mnogo delavstva v tovarnah v Kranju plačanih pod minimalno mezdo. Nasprotniki so samo v besedi za malega človeka, v dejanju pa drže z boljše plačanimi, ker so tam njihovi voditelji.

Delavstvo, ki sledi slepo njihovi demagogiji, je spoznalo in še spoznava, da smo bili deležni precejšnjega zboljšanja glede socialne zakonodaje pod vlado, v kateri je sodeloval oče Slovencev dr. Krošec in naš delavski minister dr. Krek.

Da delavstvo res prihaja do spoznanja in se odvrta od svojih zapeljivcev, dokazuje dejstvo, da se delavci v Kranju vedno večji meri zgrinjajo okoli naše ZZZD.

tajnik: Gabrijel Dežutelj, Draga 31, blagajnik: Jarc Anton, Rudnik 66, gospodar: Pogorelec Anton, Draga 37. odborniki: Jesenovec Franc, Zadvor p. Polhovgradec, Pogačar Rudolf, Vič 50, Vidmar Rudolf, Sokolska 10.

Nadzorstvo:

predsednik: Mladovan, Podutik 18, Zrimšek Anton, Orle 14, Galšek K., Grajska planota 1, kot delegata za centr. občni zbor sta izvoljena tov. Jesenovec in Kralj. Imenovani tovariši so bili izvoljeni soglasno.

Sledi govor zastopnika centrale, kateri pobija izjave tovariša predsednika Zrimška, kateri se zavzema za združitve, istotako tov. Jesenovec. V svojem prepričanju izključuje vsako zedinjenje med JSZ in ZZZD. Izjave tov. Ogrina celotni občni zbor odklanja. Oglasi se k besedi novoizvoljeni tov. tajnik, kateri izjavlja, da je v interesu delavstva, da se združitve med JSZ in ZZZD čim prej izvede. Izjava tov. tajnika se je vzela z odobravanjem na znanje. Nato nastane debata med zastopnikom centrale in novoizvoljenim predsednikom, kateri v stvarnem govoru prikazuje položaj (notranji in zunanji) kateri odločno sili, da se vse pošteno misleče delavske sorodne struje združijo, da s tem zagotovijo sebi in svojim družinam pošten vsakdanji košček kruha. Pravi, da za delavstvo ne obstojajo nikoli problemi, (tradicija, ime), kakor en sam problem: to je problem kruha, katerega bo povsod in z vsemi močmi zagovarjal ne glede na to, če bo katerim prav ali ne. Tudi izjava tovariša predsednika je vzeta z občnega zbora na znanje in končni sklep, da odbor v celoti izvede predlagane sklepe. Ob 1/2 12 uri zaključil predsednik občni zbor, zagotavljaajoč članstvu, da bo odbor vedno in povsod deloval v dobrobit članstva.

zapisnikar: Overovatelj zapisnika: Jesenovec Fr. s. r. Pogorelec Anton, s. r. Po navedenem končnem sklepu tega občnega zbora, je odbor skupine izvedel prestop skupine ljubljanskih stavbincev JSZ v ZZZD.

Ker je imela tudi ZZZD v Ljubljani močno skupino stavbincev, bo po združitvi večina ljubljanskih stavbincev v ZZZD in tako tudi v stanju pomesti z marksizmom med stavbinskim delavstvom.

V nedeljo 19. II. bosta imeli obe sedaj združeni skupini stavbincev ZZZD svoj občni zbor, na katerem si bodo izvolili nov odbor, ki bo vodil vse ljubljanske katoliške stavbince. Občni zbor se vrši ob 1/2 10 uri dopoldne v mali dvorani Delavske zbornice.

Groblje

Ker se igra »VELETURIST« zaradi smrti sv. očeta ni vršila v nedeljo 12. t. m., naznanjamo vsem tovarišem in prijateljem, da se ista vrši v soboto, 18. t. m. ob 8. uri zvečer v Društvenem domu v Grobljah. — Vsi iskreno vabljeni!

Knjiga o žosizmu

ŠVRK RUBRIKA

ZVONOVE BO TREBA PRELITI

Demokracija in svoboda sta dve lepe doneči besedi. Naši marksisti v »Delavski politiki« zvonijo z njimi na vse pretege. K večnemu prazniku svojih zemskih nebes.

Med tem pa so ta »nebesa« že prišla v rusko lakoto, s špansko vojno, z milijonskimi moritvami ubogih proletarcev, z zverinskimi pokolji nedolžnih žrtev.

Marksisti na zvonijo kar naprej s demokracijo z svobodo. Pa nimajo toliko poslušalca, da bi vsaj malo občutili kako grdo njim — teroristom — ti zvonovi zvone.

Veste, gospodje marksisti, zvon vam je počil. Tako je kakor bi morilec, ki je svobodo umoril in demokracijo pokopal, sam svoji žrtvi zvonil. Njegov glas je prazen in ubit.

Zvonove o demokraciji in svobodi bo zato treba preliti. Prelili pa jih bomo mi v svobodni organsko zgrajeni stanovski družbi. Tam bo po vas oskrnjena svoboda in demokracija svojo zdravo vrednost nazaj prejela.

Kadar bodo končno zvonili naši novi zvonovi, pa pojdite še vi, pa si z Lenini, Stalini, Largo Cabaleri umijte svoje krvave roke.

REKLAMA ZA NAS

Marksisti izgubljajo živce. Iz ravnotežja jih je vrgla ZZZ. To potrjuje njih časopisje. Številka za številko po cele stolpce posveča naši ZZZ in jo pobija po donkihotsko. ZZZ pa le raste in se širi.

Delavstvo je pametno in stvarno pa si misli, da mora biti naša smer presneto močna in trdna, da tako streljajo nanjo s najtežjimi kalibri vsi nadstotniki »nepremagljivih« internacionalnih front pa jo zrušiti ne morejo. Delavstvo zato ve, da je ZZZ močna, ve, da bo zmogala, ve, da bo edino ona za delavstvo borbo pošteno in koristno vodila. Delavstvo gre v ZZZ, marksisti pa izgubljajo živce in mahajo kakor po vetru. Vendar je vsak veter dober. Zrak prečisti, da ljudje lažje dihaajo. Za ta veter smo vendar marksistom hvaležni: zrak se čisti in reklamo dela za nas.

Izdala in založila Katoliška akcija v Sloveniji. Strani 176. Cena din 25. Naroča se pri Narodnem odboru Katoliške akcije v Sloveniji, Ljubljana, Pred škofoj 1.

Ta knjiga je prevod belgijskega žosistovskega priročnika. Da je pa tudi za naše razmere primerna in zelo potrebna, o tem nas prepriča njena vsebina.

Večina mladega delavstva živi in dela v takih verskih, moralnih, poklicnih in zdravstvenih razmerah, da je to prava sramota za našo kulturo.

MLADINA V TOVARNI

Ko mladi novinci prestopijo tovarniški prag, zaživijo novo življenje, na katerega pa se niso prav nič pripravili. Nov način dela, nepoznani stroji, priganjaški sistem, umazani in nezdravi delavni prostori, zapostavljanje in smešenje novincev, neslano in opolzko govorjenje, surov način obnašanja, ukazovanja in občejanja s starejšimi delavci in delovodji, zanemarjanost v obleki, napadanje, obrekovanje cerkve in duhovnikov, smešenje vere in verskih navad — vse to mladega delavca ponižuje in žali. Toda nikogar nima, ki bi se mu pritožil, na katerega bi se oprl.

Zato postanejo mladi delavci plahi in začno omahovati. Vpliv zastrupljenega tovarniškega ozračja postaja vse močnejši in po nekaj mesecih tovarniškega življenja so že izgubljeni. Postali so žrtev brezvestnih socialističnih agitatorjev. Tovarne so za naše mlade ljudi prave pravcate pohujševalnice.

Za vse te žalostne in usodne pojave pa smo gluhi in slepi, nanje gledamo kot na neizbežno zlo, misleč, da tukaj ni več mogoče pomagati, da tako pač mora biti.

Ali pa nimajo vsi ti mladi delavci tudi neumrjoče duše? Ali niso vsi ustvarjeni za večno blaženstvo v nebesih? Ta večni smoter je najvišji namen njihovega življenja, je vir in podlaga vseh njihovih pravic, vseh njihovih dolžnosti.

ŽOSIZEM — OPORA MLADINE

Ker jih javnost pri zasledovanju tega smotra ne podpira, zato so si ustanovili mladi delavci svojo lastno organizacijo, ki naj jih varuje, vzgaja in šola za praktično, veselo in ponosno krščansko življenje. Ta organizacija je »Jeunesse Ouvrière Chrétienne« — Krščanska delavska mladina, po kraticah J. O. C. žosistovska organizacija.

Žosistovska organizacija skrbi za celotno vzgojo mladega delavca. Ta vzgoja obsega njegovo umsko, moralno, socialno, telesno, zdravstveno, estetično in versko vzgojo.

Žosistovski odsek mora biti ustanovljen v vsaki župniji in ker delavski stan ni osamljenec, ampak je važen del narodne celote, ima žosistovska organizacija prednost pred vsemi drugimi organizacijami in jo morajo pri njenem delu podpirati tudi šola ter kulturne in verske organizacije. Sama pa si mora s svojim delom osvojiti tudi zaupanje in naklonjenost vzgojiteljev, gospodarjev, javne oblasti in države.

ŠTUDIJSKI KROŽKI

Žosizem vrši glavno delo po študijskih krožkih. Študijski krožek ni sestanek med štirimi stenami, ni vrsta predavanj in konferenc, niti ne šola za socialne in politične vede, ki jo učenci obiščejo vsakih 8 ali 14 dni. Ne, ampak mladi delavci sami so živa snov, ki jo krožek študira, sami s svojim življenjem so ves problem delavske mladine. V študijskem krožku delavci samo anketirajo o svojem vsakdanjem življenju. Tu se zastavljajo preprosta in jasna vprašanja: »Kje delate? Kako ste prišli do tega dela? Kolikokrat ste menjali svoj poklic? Koliko časa, pod kakimi pogoji? V kakšni tovaršiji delate? Koliko zaslužite? Kako ravnajo z vami v delavnici? Kje stanujete? itd.«

Študijski krožek pa samo ne poučuje, ampak daje tudi navdušeno vero v socialno, moralno ter versko akcijo in organizacijo. Brez akcije in organizacije je ta vera nemogoča. Ni učinkovita. Študijski krožek brez akcije je mrtev. Program študijskih krožkov je zelo pester in vsestranski.

Naša delavska mladina ne pozna sijaja, bogastva, čara in utehe duhovnih in nadnaravnih reči. Duhovna beda med njimi je silna. Bolj jih muči pomanjkanje vere kot pomanjkanje materialnega blagostanja. Duhovna beda med njimi je tolikšna, da mislijo, da v tovarni človek mora živeti v smrtnem grehu.

VERSKA VZGOJA ŽOSISTOV

Verska vzgoja je glavni cilj žosizma. V študijskem krožku morajo mladi delavci biti v neposrednem stiku z Jezusom Kristusom, božjim delavcem iz Nazareta. Njegova osebnost, njegovo življenje, njegov nauk, njegov vpliv, njegovo nadaljnje živ-

ljenje v Cerkv, njegovo delo v nebesih in njegovo večno kraljestvo, vse to mora v mladih delavskih dušah napraviti neizbrisni vtis. Zato se morajo mladi žosisti seznaniti z zgodovino in življenjem Cerkev. Zato se vzgajajo v brezpogojnem spoštovanju in pokorščini do papeža, njegovih odločitev. Žosistovska organizacija navede svoje člane k rednim prejetjem svetih zakramentov, skrbi za mesečne duhovne obnove in zaprte duhovne vaje.

Žosizem tudi ne prezre za delavca važnega življenjskega vprašanja, to je priprave na zakon. Zato se študijski krožki ne izognejo razgovorom o ljubezenski vzgoji, o družini, domu, svetosti zakona in njegovi neporušljivosti.

Delavstvo je brez stanovske zavesti. Žosistovska organizacija pa dela na tem, da delodajalske in delavske organizacije zopet sporazumno uvedejo v vsako delovno stroko tehnično, metodično, nadzorovalno in strogo obvezno vajeništvo, da pomagajo pospeševati vse ukrepe, ki naj pomagajo vpostaviti moralno pojmovanje dela in sveto spoštovanje do dela.

STROKOVNA IZOBRAZBA

Prav tako polaga žosistovska organizacija veliko važnost tudi na strokovno-poklicno izobrazbo. V ta namen prireja strokovne tečaje, podpira in pospešuje ustanavljanje strokovnih šol, priporoča svojim članom, da te šole tudi obiskujejo. Dobro se pač zaveda, da je odlično kvalificiran delavec v tovarni vpoštevan in vpliven in da je to za življenje organizacije velikega pomena.

S poklicno izobrazbo je v zvezi tudi pouk o nevarnostih pri delu, o preprečevanju obratnih nezgod, o higijeni dela, o osebni higijeni, varnostnih predpisih, pouku o delovnem pravu itd. Žosistovska organizacija tudi praktično posega v strokovno vprašanje delavcev, povsod in vedno pa je najboljša pomočnica in opora strokovnim, krščanskim delavskim organizacijam.

Proti moralnemu zastrupljanju, ki je

največje zlo naših tovarn, posreduje pri delodajalcih in pristojnih oblasteh, da z vso strogostjo preprečujejo vsako pohujševanje, bodisi v tovarni, na poti, v vlakcu, na stanovanju ali pri zabavi. Brezobzirno in brez strahu morajo žosisti na pristojna mesta javljati vsak napad na sramežljivost in dostojnost delavske mladine, povsod in z vsemi sredstvi skušajo obvarovati cvet nedolžnosti, ki je najboljše jamstvo moralne moči. Žosizem glasno povdarja, da je nemarno pripušcanje nedostojnosti in nesramežljivosti med delavsko mladino socialen zločin, čigar strašna kazen je propad javne npravnosti.

V PRIVATNEM ŽIVLJENJU

Mlad delavec mora biti v varstvu organizacije tudi doma v svojem stanovanju, pri svoji zabavi, organizacija misli in skrbi zanj tudi takrat, kadar kot vojak služi domovini. Odločilna življenjska preizkušnja mladega fanta se izvrši v vojašnici. Žosistovska organizacija resno proučuje vprašanje, kako očuvati pri vojakih mlade fante vsake verske in moralne škode.

Taka je v kratkem vsebina te knjige. Sama se priporoča. Duhovnik, ki so mu izročene v varstvo delavske duše, bo našel v njej mnogo dragocenih nasvetov za duhovno vodstvo mladih delavcev. Učiteljem, vzgojiteljem bo izvrsten pripomoček za spoznavanje delavske duše, zlasti pa za spoznavanje delavskega okolja. Brez nje pa ne bo mogel biti količjak izobražen delavec, najmanj pa delavski voditelj, ki mu je zaupana velika odgovornost, da vodi k srečnejši bodočnosti mlad delavski rod.

Priporočamo vsem našim članom, da si knjigo kupijo in po večkrat čitajo, ker bodo v njej našli mnogo dragocenih nasvetov za delo in vodstvo v organizaciji.

Posebno pa je važno, da bodo znali pravilno pojmovati delo in smoter Katoliške akcije v Sloveniji, ki je tudi med našimi mladimi delavci krepko zastavila delo, da bo iz njih zrastel rod odličnih, zavednih in neupogljivih katoliških strokovničarjev.

PO ZEMELJSKI OBLI

JUGOSLAVIJA

ZASEDANJE NAŠEGA BANSKEGA SVETA

V torek so se zbrali banski svetniki naše Slovenije, da pod vodstvom g. bana dr. Natlačena premotrijo tekočo letošnji proračun naše banovine in pripomorejo po svojih najboljših močeh, da rešijo v skromno jim odmerjenih mejah, kar se v njih za narod rešiti da. Treba je namreč povdariti, da so naši banski sveti tipičen odraz centralističnih teženj v naši državi in zato naši banski svetniki ne morejo biti pravi predstavniki našega naroda, ki centralizem od vsega početka odklanja ter se pod vodstvom dr. Korošca bori za svojo avtonomijo, v kateri bi svoje zadeve po svobodno izvoljenih predstavnikih sam reševal.

Vemo, da bo sedanji banski svet v nekaj možnostih sklepal vse samo v korist naše slovenske kulture in gospodarstva. Želimo pa, da skoro pridejo časi, ki so na vidiku, ko bo narod po svojih predstavnikih sam odločeval o interesih, ki so samo njegova lastna zadeva in ne bo imel nad sabo v teh stvareh nepotrebnih prokuratorjev.

Sedanji banski svet, ki je sicer veren tolmač našega pravega narodnega razpoloženja in mi vsi si to želimo v nadi, da tudi skoro dosežemo, kar hočemo.

V tem smislu pozdravljamo g. banske svetnike in jim pri njihovem delu v zasedanju želimo čim več uspehov.

ŠPANIJA

General Franco je zasedel vso Katalonijo. 150.000 rdečih vojakov z orožjem vred in 150.000 civilnih beguncev, to je žena, otrok in starčkov je zbežalo čez mejo v gostoljubno Francijo. Civilni begunci se vsi vračajo. Rdeče vojske so Francozi razorožili. Večji del se bo sam od sebe vrnil nazaj v Španijo, druge pa bodo Francozi potaknili drugam. Državljanska vojna se sedaj bliža koncu, ker je malo verjetno, da se bodo rdeči pri Madridu še dolgo mogli upirati. Francija se pripravlja, da prizna generala Franca kot poglavarja Španije. Isto dela Anglija, ki tudi pritiska, da bi čim prej prišlo do miru, ker potem bodo Italijani zapustili Španijo in bo mednarodno ozračje, ki se je nevarno zgostilo okrog Španije, postalo spet manj napeto in se bo sčasoma popolnoma pomirilo.

Tudi otok Minorco so že zasedli nacionalisti. Otok je bil s posredovanjem An-

gležev izročen nacionalistom brez boja. Del republikancev se je umaknil z otoka na angleški križarki.

ANGLIJA

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je v angleškem parlamentu slovesno obljubil, da bo vsa angleška oborožena sila prišla na pomoč Franciji, ako bi bila napadena. Tako smo zvedeli, da obstoja med Anglijo in Francijo vojaška zveza. Chamberlain je to storil zato, da bi razne velesile opozoril na to, naj nikar ne računajo več s slabostjo Francije in Anglije. Italija je nato odgovorila, da ji je dejstvo vojaške zveze med Anglijo in Francijo znano, in da iz tega izvaja, da se bo pač morala v vojaškem pogledu še bolj pripraviti. V Nemčiji je po Chamberlainovem govoru zavladalo zatišje. Imamo pa vtis, da se Chamberlainova izjava v mnogočem pripomogla k temu, da se je Evropa pomirila.

FRANCIJA

Francoski zunanji minister Bonnet je imel govor, v katerem je ponudil roko sprave Nemčiji in Italiji, pri tem pa močno opozoril, da je Francija pripravljena, da brani svojo last, a da bo branila tudi popolno neodvisnost Španije, ki mora ostati cela in nedotaknjena.

ROMUNIJA

Romunska vlada je objavila uradni proglas, v katerem slovesno izjavlja, da se hoče pomiriti z vsemi sosedami, torej tudi z Madžarsko in Bolgarijo. Pogajanja so na dobri poti. Skoraj istočasno pa je bila objavljena tudi obsodba 56 »železnih gardistov«, ki so s pomočjo neke tuje velesile rovarili proti obstoječemu redu v Romuniji. Dva sta obsojena na smrt.

BELGIJA

Belgijska vlada je odstopila. Demisijo so izzvali liberalni ministri zaradi imenovanja dr. Martensa, ki je bil med vojno obsojen zaradi dezertiranja na smrt, za člana flamske akademije.

NIZOZEMSKA

Nizozemski zunanji minister je govoril v poslanski zbornici o zunanji politiki ter med drugim izjavil, da Nizozemska ne bi mogla dovoliti niti eni državi, da bi skozi njeno ozemlje napadla katero drugo državo. Glede odnošajev z Nemčijo je izjavil, da želi samo to, da zastopniki nemških lokalnih oblasti ne bi dajali izjav, ki so Nizozemski v škodo.

ITALIJA

Italijanska vlada je vpoklicala okoli 60.000 rezervistov tehničnih formacij letnikov 1898—1900. Poslani bodo v Libijo in Tripolitanijsko.

K SMRTI SV. OČETA

Ob priliki smrti sv. očeta Pija XI. je predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković poslal kardinalu Pacelliju sožalno brzojavko.

Predsednik senata dr. Anton Korošec je poslal državnemu tajniku kardinalu Pacelliju sledečo sožalno brzojavko: Njegovi eminenci kardinalu Evgeniju Pacelliju, državnemu tajniku, Vatikan. Povodom smrti Njegove Svetosti papeža Pija XI. izvolite v imenu senata kraljevine Jugoslavije kakor tudi v mojem lastnem sprejeti izraze globokega sožalja.

Prometni minister dr. Mehmed Spaho je v svojstvu začasnega ministra za zunanje zadeve ob isti priložnosti izrazil brzojavno sožalje državnemu tajniku kardinalu Pacelliju.

Zaradi smrti sv. očeta Pija XI. so izrekli sožalje apostolskemu nunciju Feliciju zastorniki vseh belgrajskih katoliških organizacij. Sožalje je izrekel tudi maršal dvora dr. Boško Čolak Antič.

Tudi centrala ZZZ je v imenu slovenskega katoliškega delavstva izrekla apostolskemu nunciju Feliciju svoje sožalje.

Vatikanske tehniške pisarne pripravljajo vse potrebno, da se bo mogel 28. febr. sestati konklave, ki naj izvoli novega papeža. V Vatikanu pripravljajo posebne sobe za kardinale. Pred sestankom konklava bodo kardinali vsak dan »rihali« v Vatikan ter se zbirali v zakristiji svetega Petra in v kongregacijah, vendar bodo ta čas stanovali vsak v svojem stanovanju zunaj Vatikana. Drugi dan po sestanku konklave se bo v Sikstinski kapeli začelo glasovanje. Glasovali bodo štirikrat na dan, dvakrat dopoldne in dvakrat popoldne, vse dotlej, dokler ne izvolijo novega papeža. Novi papež mora dobiti za izvolitev dve tretjini glasov.

Prosta mesta

Sprejme se nekoliko dobrih orodnih ključavničarjev in strugarjev. Javijo naj se pisмено upravi »Slov. delavca« v Ljubljani Čopova 1.